

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Modi LX Sacræ Orationis variè Formandæ

Kojałowicz, Kazimierz Wijuk

Antverpiae, 1668

Modus Septimus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69292](#)

MODUS SEPTIMUS.

Singula verba sententiæ, sigillatim expenduntur, & ad instructionem salutarem Auditorum referuntur. Sic E.G. die tertia Paschatis, expendi possent illa verba Lucæ 24. *Stetit IESVS in medio Discipulorum: Stetit scilicet, ut se surrexisse è sepulchro demonstraret: stetit, ut morem Divinum, quo afflictis adstare solet, clementer probaret: stetit verò in medio, ne alicui Apostolorum particuliùs se admovisset, non communem fructum resurrectionis, quispiam metueret. Sic cor, in medio hominis constitutum, hominem animat. Sic sol, in medio cœli, omnibus lucet. Stetit deniq; in medio discipulorum, ut in magisterio, faceret nos discipulos, & doceret, medium semper tenendum, scilicet, in medio virtus. Nec nil, nec nimium: medium tenuere Beati. Tene medium, ait Bernar: Si non vis perdere modū, in te consiste. Locus medius, tutus est. Medium, sedes modi, & modus virtus. Nec Angeli sumus, nec bestiæ, nec nimium sapiamus, nec jumentis per vitia æquemur, in nobis si- stamus.*

P R A X I S.

Feria II. à Pentecoste:

Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret Ioan. 3.

Accessus & Propositio. Prodigiosa hæc prorsus est dilectio, cuius rationem nosse, ut maximè inter est: ita eam, verbis ipsis inclusam, deprehendere mihi videor. Singula igitur attente expendamus.

C 2 Con-

Confirmatio, per Verba sententiæ Ex-
pensa.

Primū Verbū, *Deus*. An ergo fortassis Deus quia Deus est & Rex princepsq; summus hoc egit? ut iij quos saluaret, sibi famularentur, se laudarent. Principes enim terræ, quo majores sunt, majori egent famulatu. Omiseram hominum egestatem quorum nec potentia cogitari potest, quin occurrat inopia. Job. 38. *Accinge lumbos sicut Vir ait Dominus, interrogabo te & responde mihi? ubi eras, quando ponebam fundamenta Terra?* Nusquam dubio procul, & nihil eramus. Deus autem noster, hoc erat antequam creati essemus, ait Cyril: quod etiam nunc est, & nihil ei attulimus. Psal. 114. *Omnia quæcumq; voluit fecit.* super quæ verba D. Aug: *Causa omnium quæ fecit, voluntas ejus est. Facis tu Domum, quam si nolles facere, sine habitacione maneres: necessitas te cogit facere, non libera voluntas. Facis vestem, quia si non faceres, nudus ambulares: ad faciendam vestem, necessitate duceris, non voluntate.* Deus omnia bonitate fecit: & nullo quod fecit, equit; Declarasti justitiam tuam inquit Doctissimus Leg. lib. i. de perfectione: Divinis, contra peccatum, quando tot millia Angelorum, propter unum peccatum ē cælo in tartarum deturbasti: & aternis supplicijs subjecisti, nulla spe veniae relicta. Nō tibi cordifuit, quod illi essent tanto numero, tantâ naturæ excellentiâ, & pulchritudine, tanto ingenio, ac rerum notitiâ prædicti: nec curasti omnem laudem, benedictionem, gratitudinem, honorem, & Gloriam

ab

ab illis tibi in omnem eternitatem proventuram: si
illis hanc culpam condonasses. Abi miser homun-
cio, & quemadmodum tui indigus esse non potue-
rit, qui Angelis non eguit, conclude: ac cum Ps.
exclama Psal. 15. Bonorum meorum non eges: atq;
cum August. solil. 10. Laus tua tu es, beatitudo tu
es, felicitas tu es, Majestas tu es, Divitiae tu es.

Secundū Verbū, Mundū. Ejus ergo aliqua di-
gnitas, aliqua pulchritudo, ac eminētia spectari po-
terat quæ Deum Dominū ad tantum opus permo-
veret? Sed si Cœli non sunt mundi, in conspectu ejus
Job. 15. quam immundus sit necesse mundus, terra,
limus, lутum. De Sodomitica Regione. ait: O-
ros. lib. 1. cap. 5. Apparet forma Regionis, sed in-
venitur Regio cineris. Talis omnino mundus est,
præsertim in oculis Dei, unde & Job. cap. 31. Me-
moriā vestra comparabitur Cineri: Hæbrei legunt
memoriae vestrae, sermones vel parabolæ cineris. Quid
hic dignum Deo, quid par ejus dilectioni? Victor
Antiochenus explanans illud Marc. 2. quod intra-
verit Dominus domum Zachæi subdit. In qua præ-
ter unam Patris Familias pœnitentiam, nihil prorsus
boni reperit. Quam longè aliter decerneremus, si
illa domus nobis spectanda proponeretur; do-
mus utiq; hominis opulentissimi? Alius laqueata
palatia, aurea aliis peristromata, marmoreos aliis
laudaret parietes. Christus præter unam pœni-
tentiam, nihil boni comperit. Pari ratione falli-
mur, dum mundi honores splendoremq; suspici-
mus, qui coram Deo nulli sunt: unde, & qui maxi-
mi à nobis habentur, nim̄rum Regum & Princi-

C 3 pum:

pum: Deo Isa. 14. Stirps inutilis, pollutus & obuolutus vocantur, & 3. Reg. 14. Fimus, & Psal. 82. Jer. 9. 1. Machab. 2. Stercus terræ, unde & Paulus divino judicio suum confirmingans, omnes arbitratus ut stercora ad Philip. 3.

Tertium Verbum. *Vnigenitum filium suū.* Hoc quidem certè non solum non videtur suggestere causam dandi filij, sed tollere. Quis enim filium? quis filium unigenitum? quis filium unigenitum Dei, pro mundo sperét tradi? Hinc Apostolus 1. ad Corinth: 1. *Christum crucifixum, Iudeis dicit, scandalum, gentibus stultitiam.* Habac. cap. 3. *Dominus, inquit, audivi auditionem tuam, et timui. Dominus opus manuum tuarum, in medio annorum vivifica illud.* Auditio, ad quam Propheta expavit, est præceptum mortis Christi, & ideo opus manum ejus, in cruce pro nobis expansum. Quantum autem, & quale sit, tunc capiemus: cum in medio annorum vivificabit illud, id est, inter tempus & æternitatem: quando venturo ad judicandum Domino, apparebit signum filij hominis, & plangent omnes tribus terræ: flentibus malis; præ horrore conspecti signi: & bonis; præ gaudio, admirabiliter dispositæ redemptionis suæ. Nihil igitur, hoc quoq; verbo suggestitur, quod sit causa: cur Deus sic dilexit mundum, ut Filium suum daret pro illo.

Quartū Verbū *Dilexit.* Hoc enim verò restat: & hoc unicum, est causa tam prodigiosæ charitatis. Ne quæras amplius. Cur Deus tradiderit Filium unigenitum pro mundo? Ratio tota est. *Dilexit.*

Vere

Vere Diony cap. 4. de Divin. Nomin. Deus ipse sui ipsius, & sibi ipsi, provocator & motor est. Ex se enim sumit materiam, & velut quoddam seminarium miserendi. Bern: Serm: 5. in Nati. Id in subiecta redemptionis causa significaturus apud Ezech. cap. 16. Transiens autem, inquit, per te, vidi te conculcari in sanguine tuo, & dixi tibi cum essem in sanguine tuo, vive. Quid hic causa amoris? nisi quia dilexit: & quidem voluntatis in sanguine nostro, cum scilicet ejus inimici essemus. Non enim, pergit explicans August eum de calo merita nostra, sed peccata traxerunt. Quare per Isai. 27. minatur. In mensura, contramensuram, cum abjecta fuerit, iudicabis eam: nimirum, in mensura misericordiae Dei, opposita impietati nostrae, ut proinde toto corde clamandum sit: Domine non pereat in malitia mea, quod opera a est bonitas tua, non pereat in miseria mea, quod operata est misericordia tua: Cap. II. Solil.

MODUS OCTAVUS.

Est Allegoricus: Allegoriâ, Rhetoricè sumpta, non autem Theologicè, de qua actum est modo tertio. Est autem Allegoria Rhetoricè sumpta, quando res sub similitudine tractantur: non rem rei assimilando: sed posteaquam similitudinem convenientem assumpsimus: ita de similitudine assumpta agendo, ut facile Auditor intelligat, quid de re, sub similitudine comprehensa, dicere velimus. E. G. ad Verba Marci 16. quibus significan-